

قطار فلسفه

در جست‌وجوی درس‌های زندگی از خردمندان درگذشته

اریک واینر | سینا بحیرایی

www.ketab.ir

فلسفه و زندگی

مهرگان چرد

مهرگان خرد

نشر

www.ketab.ir

قطار فلسفه

در جست‌وجوی درس‌های زندگی از خردمندان درگذشته

اریک واینر | سینا بحیرایی

ویراستار: سعید نصرالهی

چاپ اول: ۱۴۰۰ | شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

لیتوگرافی: ندا | چاپ و صحافی: نقش نی زار

قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸۶۰۰۸۰۶۷۰۴۸

ناشر: مهرگان خرد ۶۶۱۳۶۴۷۵

حق چاپ و انتشار برای نشر مهرگان خرد محفوظ است.
استفاده از مطالب منوط به اجازه کتبی از ناشر است.

mehreganekherad@gmail.com

www.mehreganpub.ir

@mehreganpub

www.ketab.ir

سرشناسه	واینر، اریک، ۱۹۶۳-م. Weiner, Eric.
عنوان و نام پدیدآور	قطار فلسفه: در جست‌وجوی درس‌های زندگی از خردمندان درگذشته اریک واینر؛ مترجم سینا بحیرایی..
مشخصات نشر	تهران: مهرگان خرد، ۱۴۰۰. ۳۸۰ ص: ۵/۱۴ * ۵/۲۱ س.م
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۷-۰۴-۸
یادداشت	عنوان اصلی: The Socrates express : in search of life lessons from dead philosopher.
موضوع	فلسفه -- مطالب گونه‌گون
شناسه افزوده	بحیرایی، سینا، ۱۳۶۵-، مترجم
شناسه افزوده	نصرالهی، سعید، ۱۳۵۹-، ویراستار
رده بندی کنگره	B۶۸
رده بندی دیویی	۱۰۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	۸۴۱۷۱۱۰

جدایی

ما گرسنه می شویم، می خوریم و می خوریم و بیشتر می خوریم و باز دوباره گرسنه می شویم. گرسنگی گاهی وقت ها حضور ضعیفی دارد، ولی وقتی دنیا واژگون می شود و ترس بی محابا پرسه می زند، گرسنگی هم رشد پیدا می کند و در خطر نابود شدن قرار می گیریم. گوشی خود را برمی داریم. با یک حرکت انگشت، می توانیم به کل دانش بشر از مصر باستان گرفته تا فیزیک کوانتوم دست پیدا کنیم. آن ها را می بلعیم، ولی باز گرسنه هستیم.

این گرسنگی چیست که راهی برای سیر کردنش وجود ندارد؟ ما چیزی که فکر می کنیم می خواهیم را نمی خواهیم. فکر می کنیم اطلاعات و دانش می خواهیم. این طور نیست، ما خرد می خواهیم. این فرق دارد. اطلاعات مجموعه ای از حقایق است، دانش همان مجموعه است با نظم بیشتر. خرد حقایق را باز می کند، معنایشان را پیدا می کند و به شکلی قابل توجه، نحوه استفاده از آن ها در بهترین حالت ممکن را نشان می دهد. به قول مایلز کینگتن¹، نوازنده بریتانیایی: «دانش یعنی اینکه بدانیم گوجه یک میوه است. خرد یعنی آن را در سالاد میوه قرار ندهیم.» دانش می داند، خرد می بیند.

تفاوت بین دانش و خرد مربوط به نوع است، نه درجه. دانش بیشتر لزوماً منجر به خرد بیشتر نمی شود، اتفاقاً شاید منتهی به خرد کمتر شود. ما ممکن است زیاد بدانیم، ولی این دانش اشتباه باشد.

دانش چیزی است که در اختیار دارید. خرد کاری است که انجام می دهید. یک مهارت است، و همچون مهارت های دیگر می توانید با تمرین و تلاش آن را یاد بگیرید. این که

¹ Miles Kington

انتظار داشته باشید از سر شانس به خرد برسید، مثل این است که منتظر باشید نوارندگی ویولن را با شانس یاد بگیرید.

ولی این دقیقاً کاری است که ما انجام می‌دهیم. ما تلوتلوخوران در زندگی پیش می‌رویم، امیدوارم اینجا و آنجا خرده‌هایی از خرد گیرمان بیاید و در این حین سردرگم می‌شویم. ما ضرورت را مهم، درازگویی را متفکرانه و محبوب را خوب می‌بینیم. ما، همان‌طور که یک فیلسوف معاصر می‌گوید: «اشتباه زندگی می‌کنیم».

من هم گرسنه‌ام، به گمانم بیشتر از خیلی‌ها. تا جایی که به خاطر می‌آورم همیشه زیر سایه سودازدگی پیوسته‌ای بوده‌ام. در طول این سال‌ها، من روش‌های مختلفی برای ارضاء این گرسنگی به کار برده‌ام؛ مذهب، روان‌درمانی، کتاب‌های خودیاری، سفر و یک تجربه کوتاه و نه‌چندان جالب با قارچ‌هایی که خاصیت روان‌گردان دارند. هریک از این روش‌ها گرسنگی را تا حدی فرومی‌شانند، ولی نه آن قدر کامل و نه آن قدر طولانی.

تا اینکه صبح یک روز شنبه به زیرزمینم رفتم که جهان زیرین من است. آنجا کتاب‌هایی را نگاه‌داری می‌کنم که مناسب اتاق نشیمن نیستند. آنجا میان عناوینی چون گازی که تولید می‌کنیم^۱ و امور مالی شخصی مخصوص کارکنان^۲، کتاب تاریخ فلسفه^۳ که ویل دورانت در سال ۱۹۲۶ نوشته بود را از آن زیر بیرون می‌آورم. واقعاً سنگین شده است و وقتی بازش می‌کنم، گردوغبار بلند می‌شود. تمیزش می‌کنم و شروع می‌کنم به خواندن.

نوشته‌های دورانت من را دچار یک مکاشفه ناگهانی نکرد، هیچ لحظه تغییر و تحول‌آنی هم در کار نبود. ولی چیزی وادارم می‌کرد بقیه کتاب را بخوانم. بیشتر از نظریه‌های مطرح شده در کتاب، این شوق دورانت در نگارش آن بود که توجهم را جلب کرد. دورانت قطعاً عاشق بود، ولی عاشق چه کسی؟ یا چه چیزی؟

^۱ The Gas We Pass یک کتاب کودکان از شینتا جو، نویسنده ژاپنی. درباره اهمیت گاز معده و طبیعی بودن آن

^۲ Personal Finance For Dummies کتابی از ارنک تاینس، درباره نحوه مدیریت امور مالی و کسب‌وکار شخصی

^۳ The Story of Philosophy